Sag 38/85

Bienengräber & Co.
mod
Hauptzollamt Hamburg-Jonas

(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af Bundesfinanzhof)

»Den fælles toldtarif«

Sammendrag

Fælles toldtarif — tarifering — dukker i pos. 97.02 A — begreb

Bestemmelse 3 til kapitel 97 i den fælles toldtarif skal fortolkes således, at en figur kun er en dukke under pos. 97.02 A i den fælles toldtarif, såfremt eventuelle animalske træk er af mindre og ganske underordnet betydning, og helhedsindtrykket i det væsentlige er forestillingen af et menneske.

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
SIR GORDON SLYNN
fremsat den 12. december 1985 *

Høje Domstol.

Firma Bienengräber & Co. lod i 1978 indførselsberigtige til fri omsætning i Forbundsrepublikken Tyskland påklædnings- og tilbehørsgenstande til figurer, som kaldes »Monchhichi« eller i visse lande øjensynligt »Kiki«. Virksomheden og toldvæsenet var enige om, at påklædningsgenstandenes

* Oversat fra engelsk.

tarifering afhang af tariferingen af selve Monchhichi-figuren i kapitel 97 i den fælles toldtarif. Kapitlets overskrift er »legetøj, spil og sportsartikler« og bestemmelse 4 til kapitlet bestemmer: »Medmindre andet følger af punkt 1, tariferes dele og tilbehør af den art, der sædvanligvis anvendes som dele og tilbehør til varer henhørende under dette kapitel, i samme position som de pågældende varer«. Spørgsmålet er således: Under hvilken position i den fælles toldtarif skal Monchhichi-figurerne tariferes?

Virksomheden angav varerne under pos. 97.02 — dukker. Toldvæsenet mente, at varerne omfattedes af pos. 97.03 — andet legetøj. Sidstnævnte tarifering medførte en højere toldsats, og det er for Domstolen oplyst, at der er tale om betydelige beløb på grund af antallet af Monchhichi-figurer, som er blevet indført i Forbundsrepublikken Tyskland.

Der kan ved fortolkningen af positionerne i den fælles toldtarif henses til de forklarende bemærkninger og også til de forklarende bemærkninger, som er udfærdiget af Toldsamarbejdsrådet, for hvilke såvel den engelske som den franske udgave er autoritative (sag 74/79, Hako Schuh mod Hauptzollamt Frankfurt am Main-Ost, Sml. 1980, s. 311, især s. 318).

Bestemmelse 3 til kapitel 97 i den fælles toldtarif bestemmer: »som dukker i pos. 97.02 betragtes kun varer, som forestiller mennesker«. Nøjagtig det samme siges med tilsvarende udtryk i den franske tekst, og så vidt jeg forstår, i den tyske tekst.

I de »forklarende bemærkninger« udfærdiget af Toldsamarbejdsrådet, findes der i de indledende bemærkninger til kapitlet en tilsvarende bestemmelse: »In Heading No 97.02 the term 'dolls' is to be taken to apply to such articles as are representations of human beings« (dansk tekst: »som dukker i pos. 97.02 betragtes kun varer, som forestiller mennesker«). Tilsvarende findes i den franske tekst.

På den anden side lyder bemærkningerne til pos. 97.02 på engelsk: »The term 'dollsu' is to be taken to apply only to such articles as are representations of human beings (including those of a caricature type)«. (Dansk tekst: »Ved betegnelsen 'dukker' forstås kun artikler, der forestiller menneskelige væsener, herunder karikaturer«.) Den franske udgave er måske mere sigende: »Par poupées, il y a lieu d'entendre uniquement des articles représentant l'être humain, même s'il s'agit de sujets difformes« med tilføjelsen i parentes: »(polichinelles, pantins)«, som jeg forstår omfatter en figur som Mr Punch og marionet-dukker.

Tvisten blev af virksomheden indbragt for Finanzgericht. På grundlag af en meningsundersøgelse foretaget af en markedsundersøgelsesorganisation, hvorefter 71% af de adspurgte mødre fandt, at Monchhichi-figuren forestillede et dyr snarere end et menneske, og på grundlag af en sagkyndig erklæring fra Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt, fandt Finanzgericht, at Monchhichi-figuren ikke var en dukke. Finanzgericht fandt, at figuren, som Domstolen så det, havde visse menneskelige træk: hænder, øjne og en mund, måske arme og ben, men ikke en menneskelig næse. På den anden side havde figuren en lang hale og var som

et dyr dækket af en pels over hele kroppen, bortset fra ansigt, hænder og fødder.

Sagen blev indanket for Bundesfinanzhof, hvor det blev oplyst, at modsat de tyske sagkyndige havde den franske Commission de conciliation et d'expertise dounanière fundet, at der var tale om dukker under pos. 97.02. Bundesfinanzhof har herefter forelagt Domstolen to præjudicielle spørgsmål. Spørgsmålene lyder således:

1) Skal bestemmelse 3 til kapitel 97 i den fælles toldtarif fortolkes således, at figurer kun anses som forestillende mennesker og følgelig også som dukker under pos. 97.02 A i den fælles toldtarif, når de udelukkende har træk — selv om de er karikerede — der svarer til et menneskes naturlige udseende?

2) Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende:

   Skal udtrykkene »varer, som forestiller mennesker« i bestemmelse 3 til kapitel 97 i den fælles toldtarif og »dukker« i den fælles toldtarifs pos. 97.02 A fortolkes således, at figurer også anses som forestillende mennesker og følgelig kan tariferes som dukker, såfremt de ud over menneskelige træk også har animalske træk?

   Under hvilke betingelser er tilstedeværelsen af animalske træk ved siden af træk, der peger på forestillingen af et menneske, uden betydning for tariferingen?

Bundesfinanzhofs beslutning om at forelægge disse spørgsmål understøttes af den omstændighed, som det oplyses for Domstolen, at det franske toldvæsen indtager samme stilling som det tyske toldvæsen, hvorefter der med andre ord er tale om dyr og ikke om menneskelige figurer, hvorimod det belgiske toldvæsen, som den franske Commission de conciliation et d'expertise douanière anser figurerne som dukker.

De forklarende bemærkninger, som jeg har nævnt, og som definerer, hvad der skal forstås ved en dukke, underbygges af de forklarende bemærkninger til pos. 97.03. Sidstnævnte forklarende bemærkninger siger udtrykkeligt, at positionen under nr. 1 omfatter »legetøjsdyr«. Et dyr er således ikke en dukke. De forklarende bemærkninger til pos. 97.02 er også udtryk for den almindelige forståelse af ordet, som f.eks. kan findes i *Collins English Dictionary*, hvorefter en dukke er en »small model or dummy of a human being«, og i det franske leksikon, *Petit Robert*, som definerer en dukke som en »figurine humaine servant de jouet d'enfant«.

Det første spørgsmål, der må afgøres, er hvorvidt Monchhichi-figuren skal betragtes med eller uden påklædning og tilbehør. Det synes her klart, at Monchhichi-figurerne kan indføres og sælges og bliver indført og solgt uden påklædning. Det følger så vidt jeg kan se af bestemmelse 4 til kapitel 97 i den fælles toldtarif, at adskilt tilbehør skal betragtes særskilt. Efter min opfattelse må Monchhichi-figurerne betragtes uden påklædning og tilbehør ved bestemmelsen af deres tarifering. Var tilbehøret eller påklædningen sat sammen med dukken eller legetøjet eller var det en bestanddel heraf, ville stillingen være en anden.

Men selv om dette ikke antages, og Monchhichi-figuren må betragtes i påklædt stand, må det imidlertid være berettiget at tage det, der er underneden, i betragtning, herunder den omstændighed, at kroppen er dækket af, hvad der ligner dyrepels.

Det andet spørgsmål er: hvordan skal toldvæsenet afgøre, hvornår en figur forestiller et menneske. Denne afgørelse tilkommer, som det er blevet fremhævet, i vidt omfang toldvæsenet og ikke denne Domstol. Men for i videst mulig omfang at sikre ensartethed mellem medlemsstater, må retningslinjer gives. Er kriterierne for vide, kan det ikke undgås, at uønskede forskelligheder på subjektivt grundlag opstår mellem medlemsstaterne: tvivlen må have et så lille spillerum som muligt.

Virksomhedens advokat har foreslået, at det rigtige kriterium er, at en figur også kan betragtes som forestillende et menneske og følgelig tariferes som dukke, såfremt det ud over menneskelige træk også frembyder animalske træk. Tilstedeværelsen af animalske træk ud over de menneskelige berører ikke tariferingen, såfremt de træk, der er typisk menneskelige, efter en indgående undersøgelse af figurens egenart, stadig er dominerende i forhold til de dyrelignende træk. Det gøres i den forbindelse også gældende, at figurens tilbehør og dets vareudstyr må tages i betragtning.

Efter min opfattelse levner den anførte definition stadig en betydelig skønsmargen til toldvæsenet, som kan føre til større forskelligheder. Er en dominans på 55 eller 65% for de menneskelige træk i forhold til de animalske tilstrækkeligt? Det er det ikke efter min opfattelse.

Det rigtige udgangspunkt er, så vidt jeg kan se, at spørge, hvorvidt figuren klart og uden tvivl forestiller et menneskeligt væsen og ikke andre væsener eller en blanding af begge. I så henseende behøver figuren ikke være en nøje gengivelse af den menneskelige krop. Den ophører ikke med at være en dukke, såfremt der er mindre afvigelser fra det menneskelige, eller hvis menneskelige træk er overdrevne eller karikerede. Hvis væsentlige træk i figuren derimod ikke svarer til de menneskelige, er figuren ikke en dukke i tariferingsøjemed.

Selv om den endelige faktiske afgørelse i sagen tilkommer toldvæsenet, finder jeg, at den omstændighed, at en genstand har en lang hale og er dækket af en pels (selv om dets ansigt og hænder, og endog arme og ben er menneskelige) taler imod, at der er tale om en dukke som omhandlet i den fælles toldtarif. Den omstændighed, at genstanden iføres menneskelig påklædning, og øjensynligt indtager menneskelige stillinger, forekommer mig ikke at være afgørende eller endog af betydning. Bjørnen »Paddington« er måske et ligeså velkendt legetøj som noget andet. Den er klart en bjørn med animalske træk, men iføres dog menneskelig påklædning. Den forestiller ikke et menneske.

De spørgsmål, Bundesfinanzhof har stillet, bør således efter min opfattelse besvares med, at pos. 97.02 i den fælles toldtarif skal fortolkes således, at den kun omfatter figurer, som klart og uden tvivl forestiller menneskelige væsener, selv i en forvrænget form, og som ikke har væsentlige træk eller et væsentligt træk, det menneskelige væsen ikke frembyder.

Det tilkommer den nationale ret at træffe afgørelse om virksomhedens sagsomkostninger. De udgifter, Kommissionen har afholdt, kan ikke godtgøres.